

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

02.11.2010

Nr.448
(prot. Nr.40, 3.p.)

**Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību
„Lattelecom” aprēķināto 2009.gada
universālā pakalpojuma saistību tīro
izmaksu apstiprināšanu**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2010.gada 28.jūlijā saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” (turpmāk – SIA „Lattelecom”), vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnau ielā 105, Rīga, LV-1011, 2010.gada 27.jūlija iesniegumu Nr.16156 „Par 2009.gadā sniegtā universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumu” un 2010.gada 4.oktobrī saņēma SIA „Lattelecom” 2010.gada 30.septembra iesniegumu Nr.16156-1-1 „Par papildus informācijas pieprasījumu” (turpmāk – Ziņojums).

Komisija konstatē:

1. Ziņojumā SIA „Lattelecom” lūdz:
 - 1.1. apstiprināt aprēķinātās 2009.gada universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrās izmaksas 260 674 (divi simti sešdesmit tūkstoši seši simti septiņdesmit četri) latu apmērā;
 - 1.2. atzīt, ka SIA „Lattelecom”, pildot 2009.gada universālā pakalpojuma saistības, ir bijis pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam un universālā pakalpojuma saistību izpilde ir radījusi zaudējumus;
 - 1.3. atbilstoši Elektronisko sakaru likuma 65.panta sestajai daļai publicēt laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” ziņojumu par universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām.
2. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta pirmo daļu, ievērojot lietotāju intereses, lai Latvijas teritorijā nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu, Komisija elektronisko sakaru komersantam nosaka universālā pakalpojuma saistības.
3. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta otro daļu, Komisija nosaka universālā pakalpojuma saistības, nodrošinot, ka universālo pakalpojumu sniedz ekonomiski

izdevīgākajā veidā, un paredzot galalietotājiem iespēju saņemt universālā pakalpojuma saistībās ietvertos pakalpojumus.

4. Komisija 2007.gada 30.maijā ar lēmumu Nr.152 apstiprināja Noteikumus par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē (Latvijas Vēstnesis, 2007, 89.nr.) (turpmāk – Noteikumi), kas nosaka universālajā pakalpojumā ietilpstošo pakalpojumu sarakstu, universālā pakalpojuma apjomu, ģeogrāfisko teritoriju un galalietotāju loku un universālā pakalpojuma saistības, kuras Komisija nosaka elektronisko sakaru komersantam.
5. Ar Komisijas 2006.gada 27.decembra lēmumu Nr.316 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma sniegšanu 2007.gadā”, 2007.gada 24.janvāra lēmumu Nr.12 „Par universālā pakalpojuma saistībām”, 2007.gada 6.jūnija lēmumu Nr.163 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma sniegšanu 2007.gadā”, 2007.gada 21.decembra lēmumu Nr.616 „Par universālā pakalpojuma saistībām”, 2008.gada 10.septembra lēmumu Nr.285 „Par universālā pakalpojuma saistībām” un 2009.gada 7.decembra lēmumu Nr.427 „Par universālā pakalpojuma saistībām” (turpmāk - Lēmumi) SIA „Lattelecom” tika noteiktas universālā pakalpojuma saistības.
6. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta trešo daļu, Komisija apstiprina universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku un elektronisko sakaru komersanta aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas.
7. Komisija 2007.gada 30.maijā ar lēmumu Nr.153 apstiprināja Universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku (Latvijas Vēstnesis, 2007, 89.nr.) (turpmāk – Metodika), kas nosaka kārtību, kādā universālā pakalpojuma sniedzējs aprēķina un nosaka universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas.
8. Atbilstoši Metodikas 3.punktam, izvērtējot universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, Komisija ņem vērā tirgus priekšrocības, kādas ir universālā pakalpojuma sniedzējam elektronisko sakaru nozarē, lai izvērtētu šīs priekšrocības saskaņā ar Metodikas 17. un 18.punktu no universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām atņem nemateriālos ieguvumus.
9. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta otro daļu, elektronisko sakaru komersants, kuram ir noteiktas universālā pakalpojuma saistības, aprēķina universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas saskaņā ar Metodiku.
10. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta ceturto daļu, tīrās izmaksas, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes, kompensē saskaņā ar noteikto kompensācijas mehānismu, ja elektronisko sakaru komersants, kas sniedz universālo pakalpojumu, pierāda, ka ir pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam un universālā pakalpojuma saistību izpilde rada zaudējumus.
11. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta piekto daļu zaudējumus, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes, nekompensē, ja universālā pakalpojuma saistības rada arī papildu ieguvumu un tas pārsniedz netaisnīga apgrūtinājuma radītos zaudējumus.
12. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma Pārejas noteikumu 14.punktu universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu izveido Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.janvārim. Ja līdz 2008.gada 1.janvārim universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu Ministru

kabinets nav izveidojis, tad līdz tā izveidošanai universālā pakalpojuma saistību izpildes radītos zaudējumus kompensē no valsts budžeta.

13. Lēmuma pieņemšanas brīdī Ministru kabinets nav izveidojis Elektronisko sakaru likuma 66.panta pirmajā daļā paredzēto universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas mehānismu.
14. SIA „Lattelecom” Ziņojumā kā objektīvu pamatojumu universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrajām izmaksām un pierādījumu netaisnīgam apgrūtinājumam un zaudējumiem norāda, ka SIA „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistības un to izpilde 2009.gadā pakļāva būtiskam un netaisnīgam apgrūtinājumam, jo universālā pakalpojuma saistību izpilde nebija brīvprātīga, bet tās bija saistības, kuras noteica Komisijas Lēmumi. SIA „Lattelecom”, salīdzinot ar konkurentiem elektronisko sakaru nozarē, bija nevienlīdzīgi elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas un konkurences nosacījumi, kas radīja būtiskus zaudējumus.

Zvērinātu revidentu komercsabiedrības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Potapoviča un Andersone” (turpmāk – SIA „Potapoviča un Andersone”) ir veikusi SIA „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojuma par 2009.gadu revīziju.

Aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, atbilstoši Metodikai, veido starpība starp izdevumiem un ieņēmumiem, kas rodas no universālā pakalpojuma sniegšanas, salīdzinot ar situāciju, kad universālais pakalpojums netiek sniegts, tas nozīmē, ka tiek ietverti visi ar universālā pakalpojuma sniegšanu gūtie ieņēmumi, un tiek aprēķināti arī nemateriālie ieguvumi.

SIA „Lattelecom” 2009.gadā bija vienīgais universālā pakalpojuma sniedzējs, kuram, saskaņā ar Komisijas Lēmumiem, ir noteiktas universālā pakalpojuma saistības un līdz ar to arī tikai SIA „Lattelecom” ir papildus izmaksas un zaudējumi, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes.

Universālā pakalpojuma saistības ierobežoja SIA „Lattelecom” iespējas samazināt izmaksas un zaudējumus, kas rodas no nerentablu taksofonu uzturēšanas. Tieši taksofonu uzturēšana rada vislielākos zaudējumus – 612 123 latu apmērā. SIA „Lattelecom” 2009.gadā, ievērojot Komisijas Lēmumos noteiktos kritērijus, samazināja kopējo uzturamo taksofonu skaitu par 2459 vienībām, kas sastādīja 85,6 procentus pret kopējo taksofonu skaitu 2009.gada sākumā. Savukārt, salīdzinot ar 2008.gadu, samazinājums bija 650 vienības, kas sastādīja 18,45 procentus pret kopējo taksofonu skaitu 2008.gada sākumā.

15. SIA „Lattelecom” norāda, ka ar Lēmumiem noteiktā universālā pakalpojuma saistību izpilde SIA „Lattelecom” ir nesusi zaudējumus 260 674 (divi simti sešdesmit tūkstoši seši simti septiņdesmit četri) latu apmērā. SIA „Lattelecom” Ziņojumā norāda, ka 2009.gada universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas sastāda 0,96 procentus no visām balss telefonijas pakalpojuma izmaksām kopā un 0,53 procentus no visu galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksām. SIA „Lattelecom” vērtējumā šie universālā pakalpojuma saistību izpildes radītie zaudējumi procentuāli jāvērtē kā būtiski, kaut salīdzinot ar 2008.gadu universālā pakalpojuma saistību izpildes radītie zaudējumi ir samazinājušies.
16. SIA „Potapoviča un Andersone” ir veikusi revīziju saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem un 2010.gada 30.jūnijā sniegusi zvērināta revidenta ziņojumu ar atzinumu, ka „Ziņojums par 2009.gada universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām” un tajā ietvertais universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķins,

ieskaitot aprēķinā ietvertās summas un rādītājus, sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu un Universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku, kuru 2007.gada 30.maijā apstiprinājusi Komisijas padome ar lēmumu Nr.153.

17. SIA „Lattelecom” Ziņojuma pielikumā „Detalizēta informācija par universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām par 2009.gadu” universālā pakalpojuma saistību komponentē – izvēles tarifa plāna nodrošināšana ir iekļāvusi tarifu plānu „Mini tarifi”, kas universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu ziņojumos par iepriekšējiem periodiem nebija iekļauts. Tarifu plāna „Mini tarifi” nodrošināšana rada SIA „Lattelecom” zaudējumus un tā iekļaušana universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrajās izmaksās palielina tīrās izmaksas, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes.
18. 2010.gada 20.septembrī Komisija nosūtīja SIA „Lattelecom” vēstuli Nr.1-2.74/4452 par papildus informācijas pieprasījumu, kurā, lai izvērtētu SIA „Lattelecom” Ziņojuma pielikumu „Detalizēta informācija par universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām par 2009.gadu”, Komisija lūdz precizēt informāciju par tarifu plāniem „Mini tarifi” un „Sociālie tarifi”. 2010.gada 4.oktobrī Komisija saņēma SIA „Lattelecom” 2010.gada 30.septembra iesniegumu Nr.16156-1-1 „Par papildus informācijas pieprasījumu”, kurā sniedz skaidrojumu uz Komisijas uzdotajiem jautājumiem.
19. Uz šā jautājuma izskatīšanu Komisijas padomes sēdē bija uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis, kurš piekrita pieņemtajam lēmumam.

Komisija secina:

1. Komisija izvērtējot un pārbaudot SIA „Lattelecom” Ziņojumā norādīto informāciju secina, ka SIA „Lattelecom” iesniegusi Komisijai universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu pamatojumu saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta otrajā un trešajā daļā noteikto.
2. Izvērtējot SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas saskaņā ar Metodikas 3.punktu Komisija ir ņēmusi vērā tirgus priekšrocības, kādas ir universālā pakalpojuma sniedzējam elektronisko sakaru nozarē.
3. Izvērtējot SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta otro daļu, Komisija ir ņēmusi vērā apstākļus, ka universālo pakalpojumu sniedz ekonomiski izdevīgākajā veidā.
4. Saskaņā ar Metodikas 17.punktu universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas universālā pakalpojuma sniedzējs aprēķina kā universālā pakalpojuma saistību izpildes tīro izmaksu summu, atņemot nemateriālos ieguvumus. Metodikas 18.punkts nosaka, ka nemateriālos ieguvumus aprēķina saskaņā ar Metodikas 19.punktā noteikto formulu un par iegūto vērtību samazina universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas. SIA „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas ir atbilstošas Metodikai.
5. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto informāciju Komisija secina, ka universālā pakalpojuma tīro izmaksu ziņojumos par iepriekšējiem periodiem tarifu plāns „Mini tarifi” nebija iekļauts. Iepriekšējos gados universālā pakalpojuma saistību komponentē – izvēles tarifu plāna nodrošināšana, tika iekļauts tikai tarifu plāns „Sociālie tarifi”. Tarifu plāna „Mini tarifi” nodrošināšana rada SIA „Lattelecom” zaudējumus un tā iekļaušana

universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrajās izmaksās palielina tīrās izmaksas, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes.

6. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta otro daļu, universālo pakalpojumu sniedz ekonomiski izdevīgākajā veidā. Tarifu plāna „Mini tarifi” abonēšanas maksa Ls 0,51 ir vairāk kā piecas reizes zemāka par tarifu plāna „Sociālie tarifi” abonēšanas maksu Ls 3,03 un tādējādi veido SIA „Lattelecom” būtiskus zaudējumus, kas savukārt ir pretrunā Elektronisko sakaru likuma 64.panta otrajā daļā noteiktajam.
7. Komisija secina, ka tarifu plāns „Mini tarifi” nav nodrošināts ekonomiski izdevīgākajā veidā, kas ir pretrunā Elektronisko sakaru likuma 64.panta otrajā daļā noteiktajam. Ņemot vērā minēto, tarifu plāna „Mini tarifi” nodrošināšanas tīro izmaksu iekļaušana universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrajās izmaksās nav lietderīga un ir pretrunā noteiktajam ekonomiski izdevīga pakalpojuma sniegšanas principam. Līdz ar to universālā pakalpojuma saistību izpildes tīro izmaksu summa ir samazināma, iekļaujot universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrajās izmaksās tikai tarifu plāna „Sociālie tarifi” tīrās izmaksas 99 989 (deviņdesmit deviņi tūkstoši deviņi simti astoņdesmit deviņi) latu apmērā un attiecīgi nemateriālos ieguvumus 262 515 (divi simti sešdesmit divi tūkstoši pieci simti piecpadsmit) latu apmērā, kas aprēķināti saskaņā ar Metodikas 19.punktā noteikto formulu.
8. SIA „Lattelecom” pildot universālā pakalpojuma saistības 2009.gadā, izvēles tarifu plāna (Sociālie tarifi), visaptveroša uzzīņu dienesta pakalpojuma un visaptveroša abonentu saraksta nodrošināšana sedza šo pakalpojumu izmaksas un neradīja zaudējumus. No kopējām universālā pakalpojuma izpildes tīrajām izmaksām atskaitāmi arī saskaņā ar Metodikas 19.punktā noteikto formulu aprēķinātie nemateriālie ieguvumi. Savukārt atlaides noteiktām abonentu grupām un taksofonu pakalpojumu nodrošināšana kopā veidoja SIA „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas 93 557 (deviņdesmit trīs tūkstoši pieci simti piecdesmit septiņi) latu apmērā.

Izvērtējot SIA „Lattelecom” Ziņojumā sniegto informāciju, netaisnīgo apgrūtinājumu un zaudējumus, ko ir radījusi universālā pakalpojuma saistību izpilde, lai universālā pakalpojuma lietotājiem tiktu nodrošināts universālais pakalpojums pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 6.panta otro daļu, 7.panta trešo daļu un 9.panta otro daļu, Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 64.panta ceturto daļu, piekto daļu un 65.panta trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 13.pantu un 56.pantu, 65.panta trešo daļu, 66.panta pirmās daļas 2.punktu,

padome nolemj:

apstiprināt SIA „Lattelecom” aprēķinātās 2009.gada universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas 93 557 (deviņdesmit trīs tūkstoši pieci simti piecdesmit septiņi) latu apmērā.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva